

23. siječnja 2012. od 13:00 do 14:00

InfoKup 2012

Školsko natjecanje / Osnove informatike
Srednje škole

RJEŠENJA ZADATAKA S OBJAŠNJENJIMA

Sponzori

Microsoft

Microsoft Innovation Center Split

Microsoft Innovation Center Varaždin

Medijski pokrovitelji

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA
I ŠPORTA REPUBLIKE HRVATSKE

udruga mladih programera
dump

Sadržaj

Zadaci 1. – 4..... 2

Zadaci 5. – 20. 3

Zadaci 1. – 4.

U sljedećim pitanjima na pitanja odgovaraš upisivanjem slova koji se nalazi ispred točnog odgovora, u za to predviđen prostor.

Broj zadatka	Pitanje	Odgovor	Mogući bodovi	Ostvareni bodovi
1.	Prvi mikroprocesor poznat je pod nazivom: a) Intel 4004 b) Altair 8800 c) IBM 350 d) ENIAC	a	1	
2.	Gdje se nalazi virtualna memorija? a) U procesoru b) Najčešće na vanjskoj memoriji c) Isključivo u ROM-u d) isključivo u cache memoriji	b	1	
3.	Ako je EPROM vrsta ROM memorije, tada E i P dolaze od riječi: (u rješenju upisujete prvo za slovo E, zatim za slovo P) a) Electricaly b) Erasable c) Energy d) Ništa od gore navedenog	b d	1+1	
4.	Od ponuđenih odaberि onu vrijednost koja može biti jedna od standardnih vrijednosti za broj okretaja tvrdog diska. a) 1024 rpm b) 500 rpm c) 2^{30} rpm d) 7200 rpm	d	1	

Zadaci 5. – 20.

U sljedećim pitanjima na pitanje odgovaraš upisivanjem točnog odgovora na za to predviđenu crtu.

Broj zadatka	Pitanje	Mogući bodovi	Ostvareni bodovi										
5.	<p>Poveži usluge na Internetu s protokolima koje koriste: (na crtlu uz odgovarajuće slovo napiši ime protokola)</p> <table><thead><tr><th>usluga</th><th>protokol</th></tr></thead><tbody><tr><td>a) www</td><td>telnet</td></tr><tr><td>b) elektronička pošta</td><td>ftp</td></tr><tr><td>c) prijenos datoteka</td><td>https</td></tr><tr><td>d) rad na udaljenom računalu</td><td>SMTP</td></tr></tbody></table>	usluga	protokol	a) www	telnet	b) elektronička pošta	ftp	c) prijenos datoteka	https	d) rad na udaljenom računalu	SMTP	2	
usluga	protokol												
a) www	telnet												
b) elektronička pošta	ftp												
c) prijenos datoteka	https												
d) rad na udaljenom računalu	SMTP												

Odgovor (svaki točan odgovor 0,5 boda):

- a) https c) ftp
b) SMTP d) telnet

6.	U operacijskom sustavu MS Windows, kojom kombinacijom tipki možemo trajno obrisati datoteke s računala (bez prethodnog slanja u koš za smeće)?	1	
----	--	---	--

Odgovor: Shift + Delete

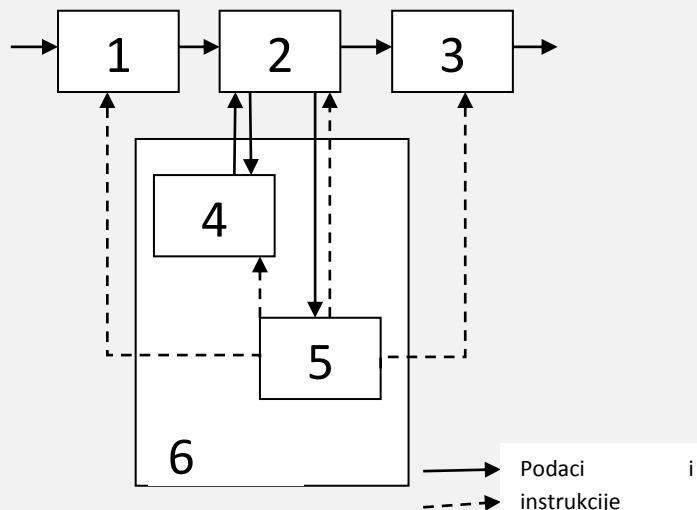
7.	Slika prikazuje dio alata programa za uređivanje teksta MS Word-a. Na slici zaokružite dio koji omogućuje promjenu označenoga teksta u VELIKA SLOVA, mala slova ili ostale uobičajene formate slova:	1	
			

Na slici je Von Neumannov model računala. Napišite njegove osnovne dijelove:

8.

3

Odgovor (svaki točan odgovor 0,5 boda):

1 ulaz

4 aritmetiko-logička jedinica

2 memorija

5 upravljačka jedinica

3 izlaz

6 procesor

9.

2

Na jednoj stranici knjige nalazi se 2048 znakova koje u računalu pohranjujemo pomoću proširenog ASCII koda. Koliko cijelih knjiga možemo pohraniti na USB stick kapaciteta 2GB, ako svaka knjiga ima točno 256 stranica? (rezultat napisati u obliku cijelog broja)

Odgovor: 4096

Objašnjenje:

1 znak = 1 B \rightarrow 1 stranica ima 2^{11} B $\rightarrow 2^{11} \cdot 2^8 = 2^{19}$ B svaka knjiga.

Ukupno memorije $2 \cdot 2^{30} = 2^{31} \rightarrow 2^{31} \cdot 2^{19} = 2^{12} = 4096$ knjiga

10.

1

Kakve stranice opisuju zadane vršne domene na WWW?

a) .com

b) .edu

Odgovor: (svaki točan odgovor 0,5 boda):

a) komercijalne b) edukacijske ili obrazovne

Broj zadatka	Pitanje	Mogući bodovi	Ostvareni bodovi
11.	<p>U programu za proračunske tablice stvoren je prikazani dio tablice. U kojim ćelijama će nakon sljedećeg uvjetnog oblikovanja font biti ukošen?</p> <p>1 1 2 4 3 0 4 2 5 3 6 4 7 2 8 1 9 5 10</p>	2	
12.	<p>Odgovor: A2, A5, A6, A9</p> <p>Objašnjenje: uvjet je zadovoljen za sve ćelije veće od vrijednosti ćelije A4 tj. broja 2. To su ćelije A2, A5, A6, A9.</p>	2	
13.	<p>Izračunaj X u bazi 10 ako je $X_{10} = 3247_8 + 635_{16}$</p> <p>Odgovor: $X_{10} = 3292$</p> <p>Objašnjenje : pretvorimo li zadane brojeve u binarni brojevni sustav dobit ćemo $11\ 010\ 100\ 111_2$ i $110\ 0011\ 0101_2$. Zbrojimo brojeve i dobijemo $110011011100 = 2048+1024+128+64+16+8+4 = 3292$</p>	2	
14.	<p>Koliki je umnožak brojeva ABC_{16} i 11_{16} u bazi 16?</p> <p>Odgovor: $B67C_{16}$</p> <p>Objašnjenje: Množenjem broja ABC s 11 dobijemo zbrajanje brojeva u brojevnom sustavu s bazom 16.</p> <p style="text-align: center;">$\begin{array}{r} \text{ABC} \\ + \underline{\text{ABC}} \\ \hline \text{B67C}_{16} \end{array}$</p> <p>Pretvori zadani broj u navedene baze: $255,8125_{10} = X_2 = Y_8$</p> <p>Odgovor: $X_2 = 11111111.1101$ $Y_8 = 377.64$</p> <p>Objašnjenje: cijeli dio broj pretvorimo u binarni tako da iskoristimo činjenicu da je $256=2^8 = 100000000 \rightarrow 255=11111111$, a decimalni dio pomoću težinskih faktora</p>	1+1	

Broj zadatka	Pitanje	Mogući bodovi	Ostvareni bodovi
15.	Za koliko baza b ($1 < b \leq 10$) vrijedi $470_b < 370_{b+1}$?	2	

Odgovor: 0

Objašnjenje: Raspišemo li zadatu jednadžbu preko težinskih faktora dobijemo nejednadžbu $4 \cdot b^2 + 7 \cdot b < 3 \cdot (b+1)^2 + 7 \cdot (b+1)$, raspisivanjem (kvadrat zbroja) i prebacivanjem na lijevu stranu, slijedi $b^2 - 6b - 10 < 0$. Rješavanjem kvadratne nejednadžbe moguća su rješenja $1 < b < 8$, ali zbog znamenke 7 u početnoj jednadžbi najmanja baza je $b=8$ pa slijedi da nema rješenja t. 0 baza zadovoljava zadatu jednadžbu.

16.	Logička operacija OR (disjunkcija) djeluje nad pojedinim parovima bitova varijabli. Koliko različitih varijabli X (od 5 bitova) zadovoljava sljedeću jednakost? 00110 OR X = 10110	2	
-----	--	---	--

Odgovor: 4

Objašnjenje: Napišemo lii zadatu jednadžbu okomito vidimo da mora vrijediti

$$\begin{array}{r} 0\ 0\ 1\ 1\ 0 \\ \text{OR} \quad \underline{a\ b\ c\ d\ e} \\ 1\ 0\ 1\ 1\ 0 \end{array}$$

Spajanjem svaka dva zadana para i korištenjem svojstva logičke operacije OR vidimo da $a=1$, $b=0$, $c=0$ ili 1 , $d=0$ ili 1 , $e=0$. Pa slijedi da jednadžbu zadovoljavaju varijable 1000, 10010, 10100, 10110.

Ukupno ih ima 4.

17.	Za koje vrijednosti uređenih parova (A, B) će zadani logički izraz biti lažan? $C = \overline{A + B} \cdot (A + \bar{B}) + (\bar{A} \cdot B + A) \cdot \bar{A}$	2	
-----	--	---	--

Odgovor: (1,0) (1,1)

Objašnjenje: Sređivanjem jednadžbe

$$\begin{aligned} C &= \overline{A + B} \cdot (A + \bar{B}) + (\bar{A} \cdot B + A) \cdot \bar{A} = \bar{A} \cdot \bar{B} \cdot (A + \bar{B}) + (B + A) \cdot \bar{A} = \\ &= \bar{A} \cdot A \cdot \bar{B} + \bar{A} \cdot \bar{B} \cdot \bar{B} + \bar{A} \cdot B + A \cdot \bar{A} = \bar{A} \cdot (\bar{B} + B) = \bar{A}. \end{aligned}$$

Izraz će biti lažan kad je A istinit, tj. uređeni parovi (1,0) i (1,1) zadovoljavaju uvjet.

Broj zadatka	Pitanje	Mogući bodovi	Ostvareni bodovi
18.	<p>Zadan je logički sklop:</p> <p>a) Odredi izraz koji opisuje logički sklop na slici (bez pojednostavljivanja). b) Dobiveni izraz do kraja pojednostavi</p>	1+1	

Odgovor: a) $Y = \overline{AB} (A + \bar{B}) + \bar{B}(\bar{A}B + \bar{B})$ b) $Y = \bar{B}$

Objašnjenje: a) $Y = \overline{AB} (A + \bar{B}) + \bar{B}(\bar{A}B + \bar{B}) = (\bar{A} + \bar{B}) \cdot (A + \bar{B}) + \bar{A} \cdot \bar{B} \cdot B + \bar{B} \cdot \bar{B} = \bar{A} \cdot A + \bar{A} \cdot \bar{B} + A \cdot \bar{B} + \bar{B} \cdot \bar{B} + \bar{B} = \bar{B} \cdot (\bar{A} + A + 1) = \bar{B}$

19.	<p>Koji sklop bi trebao biti na mjestu x tako da (1,1,0) i (1,1,1) budu jedine trojke za koje je sljedeći sklop istinit?</p> <p>Odgovor: AND</p>	2	
-----	--	---	--

A	B	C	B+C	A x B	R
0	0	0	0	0, 1	0
0	0	1	1	0	0
0	1	0	1	0	0
0	1	1	1	0	0
1	0	0	0	0, 1	0
1	0	1	1	0	0
1	1	0	1	1	1
1	1	1	1	1	1

Objašnjenje: Jedan od načina rješavanja zadatka je da nacrtamo tablicu istinitosti za cijeli sklop.
Rješenje odredimo iz svojstva sklopa AND

Broj zadatka	Pitanje	Mogući bodovi	Ostvareni bodovi
20.	<p>Kolika je vrijednost varijable A nakon izvođenja sljedećeg programskog isječka.</p> <p>(<i>div</i> je rezultat cjelobrojnog dijeljenja, <i>mod</i> je ostatak pri cjelobrojnom dijeljenju, <i>sqrt</i> je cjelobrojni drugi korijen, <i>abs</i> apsolutna vrijednost zadanog broja)</p> <p>A := 5 + 55 DIV 5 * 3 MOD (SQRT (36) – ABS (-2))</p>	1	

Odgovor: 6

Objašnjenje: $A := 5 + 11 \cdot 3 \text{ MOD } (6-2) = 5 + 33 \text{ MOD } 4 = 5 + 1 = 6$